NEDERLANDS / LANDSTAAL

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

V.U.: Johan Boodts, Kuiperstraat 66 te 9100 Sint-Niklaas - e-postadres: nederlandslandstaal@vvb.vlaanderen

'De tael is gansch het Volk' Prudens van Duyse (1804 – 1859)

Nederlands, een parel van een taal

Beste lezers,

Beste medewerkers,

Op de laatste vergadering van de stuurgroep van Nederlands/ Landstaal, was ook de coördinator van de werkgroep TaalThuis aanwezig, Filip Van Vyve. Filip is provinciaal voorzitter van de VVB West-Vlaanderen. Hij is erg begaan met het probleem van de verengelsing van onze samenleving en heeft hiervoor een bijzonder plan bedacht.

“Zelden werd er in Vlaanderen zoveel geïnvesteerd in het Nederlands als vandaag. Onze jongeren krijgen in het onderwijs een taalbasis die generaties voor hen nooit zo systematisch kregen, anderstaligen krijgen inburgeringstrajecten, er bestaan bijzondere onthaalklassen voor nieuwkomers…

Maar op straat, op het scherm en op de schermpjes is het aangeleerde Nederlands van minder belang. Op grote en minder grote festivals, evenementen, massagebeurtenissen wordt het Nederlands verdrongen door het Engels. Het Nederlands verdwijnt er niet met veel lawaai, maar in stilte, haast vanzelf.”

“Uit die vaststelling groeide TaalThuis West-Vlaanderen, een samenwerkingsproject van VVB, Taalwerkgroep OVV en Marnixring met als bijtitel “Onze taal verdient een podium”. Wij zijn niet tegen het Engels en al evenmin tegen internationale ambitie. Wij zijn voor een cultuurtaal die haar plaats op de affiche behoudt.”

Overheden subsidiëren vaak met gemeenschapsgeld optredens die overdadig Engels gebruiken, terwijl ze elders in Nederlandse taalverwerving investeren. Nochtans staat het Decreet Lokaal Bestuur gemeentelijke overheden toe om redelijke taalvoorwaarden aan subsidies te koppelen. Koksijde, Kortrijk, Liedekerke en Denderleeuw namen al een dergelijke taalbepaling in hun reglementen op. Denderleeuw heeft zelfs al een taalcoördinator.

TaalThuis ziet drie schakels: de overheid die het kader schept en aan subsidies een taalvoorwaarde koppelt, de organisatoren die met hun communicatiekeuze het terrein vormgeven en ook het (jongeren) publiek, dat gerust mag laten zien dat een onthaal in het Nederlands wordt gewaardeerd.

Erkenningsnummer P 209916

JAARGANG 36
NUMMER 9
OKTOBER 2026

De volledige ploeg:
Karel Adams, Herman Keersmaekers
Johan Boodts, Michel Roelens †,
Mieke Govaert †, Marijke Van Hoecke,
Wim De Wit, Peter Logghe

Nieuwe Acties

Pag.2: Abby
UZA
Pag.3: Boss
Magnitude
Trek
Pag.4: 1 september
Designmuseum
Pag.5: Wintercircus
Picon de Roulers
Antwoord
Pag.6: Côte d’or
Uitsmijters
Halloween

Vergeten we niet dat een taal niet leeft in woordenlijsten of wetteksten, maar in de ruimte die we haar gunnen: op straat, plein en podium. En zoals Nederlands/Landstaal altijd aandacht heeft besteed aan instellingen en bedrijven die het Nederlands opzijschuiven, zo willen wij samen

met TaalThuis verder werken aan de waardering van ons belangrijkste communicatiemiddel: onze eigen taal.

ACTIEPUNTEN

ABBY

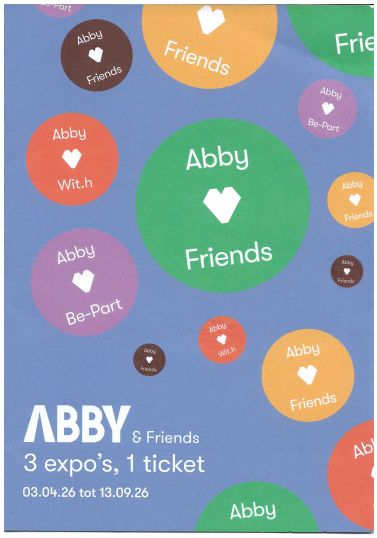

Sinds de Groeningeabdij in Kortrijk die geschiedkundige naam niet langer draagt en nu onder een bastaardnaam als “Abby” te vinden is, krijgen ook heel wat van hun tentoonstellingen een Engelse naam. "After Nature", "Beauty and Decay" enz.. Blijkbaar heerst bij nogal wat kunstenaars en curatoren de mening dat de afgeleverde producten mondiaal, misschien wel extraterrestrieel te vinden moeten zijn, waarbij ze de absurde koppeling maken dat bezoekende lieden allemaal Engelstalig zijn.

GC kreeg antwoord.

“We vinden het spijtig te horen dat je dit zo ervaart. We nemen zeker je *feedback* over Engelse titels ter harte en bespreken dit intern voor toekomstige projecten. (..)
De komende expo opent op 30 oktober. *After Nature. Beauty and Decay, from Savery to Today | Abby*. Onze stads*living* is vrij te bezoeken, en is gemaakt door Sanam Khatibi, een Belgische kunstenares. De Living van Sanam Khatibi | Abby. Veel kunst van eigen bodem, waar we trots op zijn.”

UZA

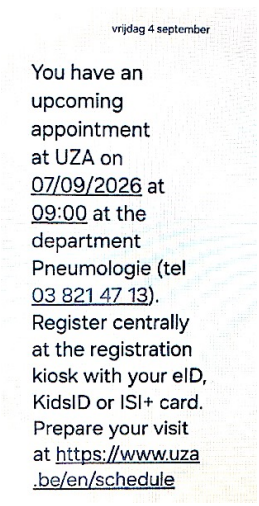
vrijdag 4 september

You have an upcoming appointment at UZA on 07/09/2026 at 09:00 at the department Pneumologie (tel 03 821 47 13). Register centrally at the registration kiosk with your eID, KidsID or ISI+ card. Prepare your visit at https://www.uza.be/en/schedule

Een patiënt van het Antwerpse Universitair Ziekenhuis kreeg van het “Department Pneumologie” een oproepingsbericht, enkel en volledig in het Engels. “You have an upcoming appointment at UZA on…Register centrally at the registration kiosk with your eID. Prepare your visit at…”

Zoals de patiënt in zijn klachtenbrief aan de ombudsdienst stelde, is dit een minachting voor de in Vlaanderen geldende omgangstaal en bijzonder klantonvriendelijk.

Er is ons nog geen antwoord van de ombudsdienst doorgestuurd. Wellicht kunt u wat meehelpen door uw mening hierover te zenden naar ombuddienst@uza.be

BOSS

Verfproducent Boss meent dat de volgende Engelstalige publiciteitsboodschap nieuwe klanten zal werven. Maar waarom moet een reclame in het Engels als het zoveel duidelijker en meer herkenbaar klinkt in het Nederlands. “You bring the vision – we bring the mastery” – neen hoor, bedankt. Wat is er mis met de volgende boodschap: “Je vertelt je dromen – en wij zorgen voor het meesterschap – Boss”.

Je kan Boss bereiken langs info@boss.be

MAGNITUDE

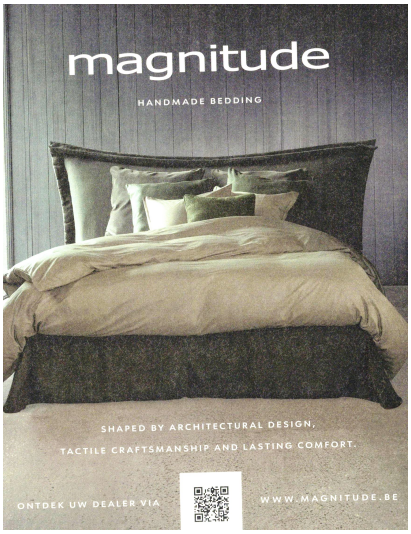

In de weekendeditie Sabato van De Tijd vonden we deze publiciteit van Magnitude – “handmade bedding”. Waarom de gehele publiciteit in het Engels moet, is ons niet duidelijk, want de webstek van dit Maldegems bedrijf is quasi volledig in het Nederlands. Met andere woorden: wat is het nut van een Engelstalige publiciteit als een Engelstalige koper toch op een Nederlandstalige verkooppagina terechtkomt? Waarom niet “Magnitude – bij ons vind je handgemaakt bedcomfort”?

Je kan Magnitude contacteren op info@magnitude.be of in

de Bogaardestraat 228B te 9990 Maldegem.

TREK

Vlaanderen is een fietsland, je ziet trouwens steeds meer fietsen, gewone fietsen, maar steeds meer e-fietsen. Het is daarom toch onbegrijpelijk dat een bekend merk als Trek het nodig vindt in het Engels promotie te maken, in de weekendeditie Nina van Het Laatste Nieuws. Terwijl ook hier de webstek in (bijna) perfect Nederlands is opgesteld. Waarom op de webstek wél, en in Het Laatste Nieuws (een Nederlandstalige krant toch) niet? De slogan “Rediscover the joyride” kan trouwens prachtig worden hertaald in “Herontdek met Trek het échte rijplezier”.

Je kan de klantendienst van Trek elektronisch contacteren: https://www.trekbikes.com/be/nl_BE/support/

1 SEPTEMBER

Op 1 september deelden een aantal mensen begaan met onze taal, kaartjes uit aan de ingang van sommige scholen. De kaartjes hadden de titel “Jouw toekomst begint met Nederlands” en op de achterzijde stond het gedicht “Echt Alles” van Wouter Coupé. Bij de meeste scholen kon het uitdelen zonder problemen gebeuren, maar sommige directeurs weigerden om flauwe redenen de toestemming. Het succes was toch voldoende om dit volgend jaar opnieuw te doen.

DESIGNMUSEUM

Ter gelegenheid van het vernieuwde designmuseum in Gent werd in de periode van 3 tot 11 oktober een bijzondere gebeurtenis ingepland. In Gent werden daarvoor plakkaten uitgehangen met de Engelse boodschap “All our voices together”. Voor alle duidelijkheid, dit is geen Gents, geen Nederlands en vooral weinig designvol.

Herinner er hen aan dat wij als belastingbetaler Nederlandstalige uithangborden willen. En misschien je plaatselijke favoriete politicus eens aanklampen, ook hij/zij heeft een stem!

museum.design@gent.be

WINTERCIRCUS

Over het Gentse wintercircus hebben we het vroeger al eens gehad… en niet in de positieve zin, helaas. Ook nu moeten we ondervinden dat dit circus waarschijnlijk beheerd wordt door een fanatieke Engelse circusdirecteur, die met zweep clowns en makke leeuwtjes de mond snoert, behalve als er Engelse termen uitkomen.

Op hun facebookbladzijde werd er een programma voor Collective voorgesteld, waarvan enkel het eerste een Nederlandstalige benaming had. Overigens bulkt hun webstek van overbodige en overdadige Engelse termen, maar dat had u ondertussen al wel vermoed.

Schrijf hen: hello@wintercircus.be

En het mak tandenloos politiek leeuwtje mag ook een kopie hebben.

PICON BIERE DE ROULERS

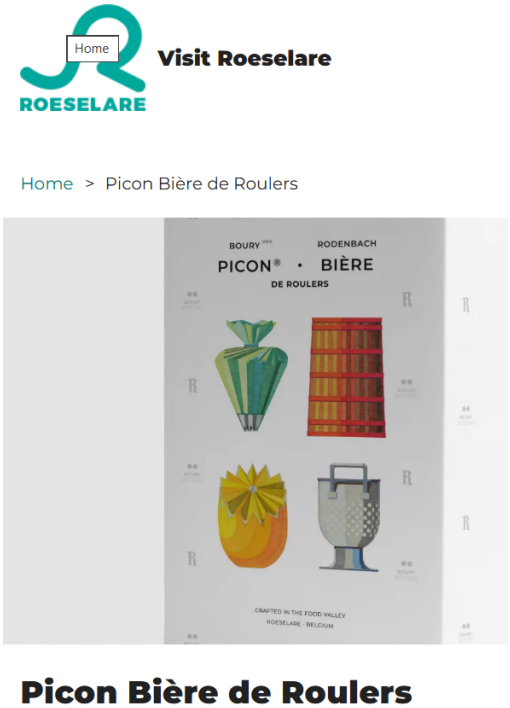

Uit Roeselare, de Vlaamse stad waar eens Albrecht Rodenbach een scholierenopstand tegen de algemene verfransing kon organiseren, hebben ze, met medeweten van de onwetende schepen Samyn, restaurantchef Tim Boury en de Rodenbachbrouwerij een nieuw drankje in elkaar geflanst.. De naam kon niet onvlaamser klinken, we lijken terug in 1830 met het “Picon Bière de Roulers”.

Ook bij toerisme Roeselare (Visit Roeselare) prijzen en verkopen ze deze drank.

Leer schepen Matthijs wat geschiedenis.

Matthijs.samyn@roeselare.be

ANTWOORDEN

COTE D'OR

Dit chocoladebedrijf kreeg van ons onvoldoende omdat het chocolade-ijsjes verkocht met een uitsluitend Franstalige verpakking. Côte D'Or is nu overgenomen door Mondelez.
P. L. stuurde het bedrijf een briefje en hij kreeg algauw een omstandig antwoord terug. "Als bedrijf is het belangrijk te weten hoe onze producten worden ervaren en hoe u als consument met ons meedenkt. Uw suggestie is inmiddels doorgestuurd naar de productverantwoordelijken. Zij zijn voortdurend bezig met uitwerken van ideeën en het verbeteren van bestaande producten en activiteiten. Juist zij zijn geïnteresseerd in deze informatie. Wij hopen dat u ons in de toekomst net zo spontaan uw suggesties laat weten als nu." We kregen het koud (en warm) van deze laatste zin.

UITSMIJTERS

Eind oktober wensen we de kinderen en de onthalende mensen sfeervolle ontmoetingen en ontluikende vriendschappen.

op internet: de naam "halloween" is een verbastering van het Engelse *All Hallows' Eve* (de vooravond van Allerheiligen, dat op 1 november valt).

Nog op het internet:

Het Nederlandse woord **heks** stamt af van het Germaanse woord *hagazussa* (of Oudhoogduits *hagazussa*, Oudengels *haegtessa*, Middelnederlands *hagetessa* of *hagetisse*). [1, 2]

Oorsprong van de bouwstenen

Haga: Betekent haag, heg, omheining of bosrand. Dit staat symbool voor de grens tussen de beschaafde wereld (het dorp) en de wilde natuur of de geestenwereld. Een *hagazussa* was letterlijk een "heggerijdster" of iemand die op de grens woonde.

Zussa (of *tessa*): Betekent zuster, vrouwe of wijze vrouw. [1]